

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

VII. De Conciliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

mus, & decernimus, quod omnes Medici cum ad infirmos in lecto jacentes vocati fuerint, ipsos ante omnia moneant, ut idoneo confessori omnia peccata sua juxta ritum S. R. E. confitentur, neq; tertio die ulterius eos visitent, nisi longius tempus infirmo confessor ob aliquam rationabilem causam, super quo ejus conscientiam oneramus, concesserit, & eis per fidem confessoris in scriptis factam constiterit, quod infirmi, ut pramittitur, peccata sua confessi fuerint. Coniunctos vero, ac omnes familiares & domesticos infirmi in Domino rogamus & moneamus, ut de infirmitate parochum certiores faciant, ac tam parochus, quam conjuncti & familiares prefati infirmum ad confessionem peccatorum suadent & inducant. Quod si qui Medicorum praxiis non observaverint, ultra poenas in dicta constitutione contentas, quas incurere declaramus, perpetuo sint infames, & gradu medicinz, quo insigniti erant, omnino priventur, & à Collegio seu universitate Medicorum ejiciantur, ac poena etiam pecuniaria arbitrio ordinariorum, ubi deliquerint, multentur. Et, ut hæc omnia inviolabiliter observentur, volumus, & eadem auctoritate precipimus & mandamus, ut nullus posthac ubique locorum Medicina Doctoretur, aut ei quomodolibet medendi facultas à quovis collegio & universitate concedatur, nisi omnia in presentium nostra constitutione contenta medio eorum juramento, coram Notario publico & testibus, observare in eorum manibus, vel ordinarii joverint, & de hujusmodi juramenti in privilegio, seu licentia medendi specialis mentio fiat. Quod si collega & universitates prefate non recepto à promovendis juramento hujusmodi, eosdem ad gradum prædictum promoverint, aut eisdem medendi licentiam præstiterint, poenam privationis facultatis alios ulterius doctorandi incurant. Mandantes in virtute sanctæ obedientiæ omnibus & singulis venerabilibus fratribus, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, quatenus in civitatibus & diocesis propriis, presentes nostras literas publicari faciant, ac juramentum prædictum à Medicis jam promotis, seu licentiam medendi habentibus, omnibus juris remediis exigant, neque aliquos ad medendum in civitatibus & diocesis prædictis admittant, nisi eis constiterit eisdem juramentum hujusmodi præstitisse, & contumaces, & jurate ac juramentum hujusmodi præstitisse, & contumaces exhibere reculant, gradu medicinz, & omnibus privilegiis eisdem Medicis, tam conjunctim, quam divisim eis & eorum cuilibet concessis per quosvis etiam Romanos Pontifices privent, ac ab ingressu Ecclesiæ arceant donec resipuerint. Rom. 8. Martii 1566.

Gregorius XIII.

Medici Judæi & infideles ad Christianorum curandos morbos non admittantur.

CAP. II.

Alia pax mem. Paulus Papa quartus prædecessor noster edita perpetua constitutione inter alia sancivit, ne Medici Judæi etiam vocati & rogati ad Christianorum agrotantium curam accedere, aut illi interesse possent: quam constitutionem postea Pius Papa quintus etiam prædecessor noster per suas literas approbavit, innovavit, & confirmavit, & robur perpetuæ firmitatis obtinere decrevit: ac voluit, & sub imitatione divini iudicii præcepit & mandavit, omnia in eadem constitutione contenta in posterum firmiter observari, non solum in terris & dominiis sanctæ Romanæ Ecclesiæ subjectis, sed etiam ubique locorum. Quia tamen nobis non sine magna animi nostri molestia innotuit, ea minime observari, sed multos adhuc ex Christianis hominibus esse, qui dum Indorum ac aliorum infidelium opera sanari cupiunt, veram salutem animarum suarum & corporum simul immemores sunt, & (quod valde dolendum est) in damna-

tionis æternæ maximum sepe discrimen incidunt, medicis Judæis & infidelibus hujusmodi ad ipsorum curationem vocatis & adhibitis: unde fit, ut & Judæi ac alii infidelibus magna detur delinquendi occasio, & simul salutare præceptum negligatur ab Innocentio Papa III. similiter prædecessore nostro in Concilio generali quondam emisum, & deinde à prædicto Pio V. innovatum, quod omnes medici cum ad infirmos in lecto jacentes vocati essent, ipsos ante omnia moneant, ut idoneo confessori omnia peccata sua juxta ritum sanctæ Romanæ Ecclesiæ confitentur, neque tertio die ulterius eos visitarent nisi longius tempus infirmo confessor ob aliquam rationabilem causam, super quo ejus conscientia onerabatur, concessisset, & eis per fidem confessoris in scriptis factam constaret, quod infirmi peccata sua confessi fuissent. Idcirco nos tam Judæos, qui adversus mandata hujusmodi Apostolica committere audent, quam Christianos qui illos ad se accersunt, vel medendi licentiam concedunt, & viam ad delinquendum eidem aperiant, coercere volentes, supradictas prædecessorum nostrorum constitutiones, auctoritate Apostolica tenore presentium approbamus, confirmamus, & innovamus, ac inviolabiliter observari mandamus, atq; hæc nostra in perpetuum valitura constitutione, eidem constitutionibus & præceptis pro firmiori illorum observatione adhibemus, universis utriusq; sexus Christi fidelibus districtè inhihemus & interdiciamus, ne posthac Judæos vel alios infideles ad ipsorum Christianorum agrotantium & infirmorum curam vocent, seu admittant, aut vocati, admittive faciant, concedant, vel permittant.

TITVLVS VII. DE CONCILIIS.

Leo Decimus, in Concilio Lateranensi.

Summi Pontificis auctoritas supra Concilium esse multis exemplis & pragmaticis sanctionibus in Concilio Basiliensi decreta abolitis ne probatur.

CAP. I.

Post æternus gregem suum usque ad consummationem seculi nunquam desertus, ita Apostolo teste, obedientiam dilexit, ut pro expiando primi parentis inobedientiæ peccato seipsum humiliaverit, factus obediens usq; ad mortem, migraturus vero ex mundo ad patrem, in soliditate petreæ Petrum ejusq; successor vicarios suos instituit, quibus ex libro Regum e testimonio ita obedire necesse est, ut qui non obedierit morte moriatur, & ut alibi legitur, in Ecclesia esse non potest qui Romani Pontificis cathedram deserit, quoniam d. Augustino e, Gregorioq; auctoribus, sola obediencia est mater, custosq; omnium virtutum, sola fidei meritum possidens, sine qua quisq; infidelis convincitur, etiam si fidelis esse videatur. Itaque nos eodem Petro docente solliciti esse debemus, ut quæ à Rom. Pont. prædecessoribus nostris, præsertim in sacris Conciliis pro obedientiæ hujusmodi auctoritatis, libertatisque Ecclesiæ, & sedis Apostolicæ defensione mature, & ex legitima causa inchoata sunt, nostro studio mature, & diligentia debite absolvantur, cura, & diligentia, simplicium quoque animæ quarum etiam rationem Deo redditi sumus, à dolis & laqueis tenebrarum Principis liberentur, sane scilicet. rec. Iulius Papa secundus prædecessor noster, post indictum ex legitimis tunc expressis causis, de venerabilium fratrum suorum sanctæ Rom. Eccles. Cardin. de quorum numero tunc eramus,

a C. cum infirmis, de poenitent. & remission. b Philipp. 2. c 1. Reg. 15. d Augusti. in opere Monachorum. e Gregor. 31. moral.

consilio & assensu, sacrum Lateran. Concilium, providè considerans cum eodem sacro Lateran. Concilio, Biturice. Regni Francia corruptelam, quam illi pragmaticeam sanctionem vocant, cum maximo animarum periculo & scandalo, ac dignitatis sedis Apostolicæ detrimendo & vilipendio retroactis temporibus viguisse & adhuc vigere, ejusdem pragmatice sanctionis negotium eodem approbante Concilio discutendum certis tunc nominatim deputatis Cardinalibus & Prælatibus certæ congregationis commisit. Et quanquam sanctio præfata ex multis nullitati notoria subjaceret, schismaque manifestum foveret & contineret, & propterea citation aliqua minimè præcedente per se irrita, nulla, & invalida declarari potuisset: ex abundantia tamen cautela idem Iulius prædecessor Gallicos prælatos, capitula Ecclesiarum & monasteriorum, parlamenta, & laicos illis faventes, & dicta sanctione utentes, omnesque & singulos alios in præmissis sua communiter vel divisim interesse putantes, per edictum publicum, cum ad partes illas tutus tunc non pateret accessus, in Mediolan. Asten. & Patien. Ecclesiarum valvis affigendum monuit, quare sanctio præfata, illiusque corruptela & abusus, in concernentibus auctoritatem Romanæ Ecclesiæ, & sacrorum canonum ac Ecclesiasticæ libertatis violationem, nulla & invalida declarari non deberet. Cumque dicto Iulio prædecessore in humanis agente diversis impedimentis causantibus citatio exequi & reproduci, ac negotium abrogationis hujusmodi plenè discuti, ut intentio ipsius Iulii prædecessoris fuerat, non potuisset, sed eodem Iulio prædecessore rebus humanis exempto, citatio ipsa legitime executi, & per procuratorem sitalem sacri Concilii promotorem reproduci, ipsorumque citationum non comparentium contumacia accusata, & ad ulteriora procedi petentium fuisset, nos divina favente clementia ad summi Apostolatus apicem assumpti, omnibus ritè penatis, petitioni prædictæ ex certis causis nullum tunc responsum dedimus, ac deinde cum per dictos monitos & citatos diversa impedimenta allegarentur, quare in termino eis (ut præfertur) præfixo comparere non potuissent, ut omnino iusta excusationis & quærelæ occasio eis auferretur, terminum citationis & monitionis hujusmodi præfixum eodem sacro approbante Concilio ad alium tunc expressum terminum jam diu effluxum in diversis sessionibus pluries prorogavimus.

Cum autem moniti & citati prædicti sublati jam omnibus impedimentis, effluxisque omnibus terminis, coram nobis & dicto Concilio non comparuerint, nec comparere curaverint ad allegandum causam quare sanctio prædicta nulla declarari non debeat, ita ut excusationi ultra locus non sit, possintque merito contumaces reputari, prout eos exigente justitia reputamus: Nos mutare attendentes pragmaticeam sanctionem, vel potius ut dictum est corruptelam, schismatis tempore à non habentibus potestatem editam, reliquæ Christianæ Reip. Ecclesiæque sanctæ Dei nullatenus conformem, & à clame. Ludovico XI. ** a Francorum Rege Christianissimo revocatam, cassatam, atque abolitam, auctoritatem, libertatem, ac dignitatem dictæ sedis violare, ac diminuire facultatem Romani Pont. pro universali Ecclesiâ assidue laborantium, virorumque doctorum personis, quibus abundat Curia, & quorum consiliis sedis Apostolicæ, & Rom. Pont. atque universalis Ecclesiæ auctoritas & potestas conservatur, negotiaque diriguntur, & in prospero statu confoventur, Ecclesiis & monasteriis, eisdemque personis de reliquis beneficiis Ecclesiasticis jus-

ta eorum status exigentiam providendi penitus auferre: Prælati vero Ecclesiasticis illarum partium causam præbere, ut ipsi nervum Ecclesiasticæ disciplinæ obedientiæ sanctum frangant & violent, ac contra se sedem prædictam eorum marem, cornu erigant, hoc ad præmissa audendum viam aperire, ipsamque notoriam nullitati subjacere, nulloque nisi alicujus temporis, fortius tolerantia cujusdam adminiculo fulciti, eisdem Pont. prædecessores nostri præfati, prout ipsi suo summo opere optare demonstrarunt, corruptelam violationem hujusmodi, vel malignitate temporum, nisi illi providere, & in totum occurrere non valentes, a temporibus tolerasse visi fuerunt: considerantes tamen ab ipsius Biturice. sanctionis editione vix anno sexaginta fluxisse, nullumque infra hoc temporis spatium præter hoc Lateranense Concilium legitime fuisse celebratum, quo cum (disponente Domino) constituti limas ab eisdem improbe sanctionis extripatione & totali translatione sine nostra & tantorum parum in præfati Concilio congregatorum noia, ac nostra & dictorum utilitatem animarum periculo abluere, seu delictum posse, Augustino teste, judicamus, atque censeamus.

Et sicut pia memoriæ Leo Papa I. prædecessor nobis, cujus in hoc liberate quoad postsumus veltigia immutata, ea quæ in secunda Ephesina Synodo temere contra libertatem & catholicam fidem gesta fuerunt, postmodum à Calcedonen. Concilio mandavit ac fecit pro dicta firmitate revocari: ita & nos à tam nefaria sanctione & contentorum in ea revocatione retrahamur debita salva conscientia, ac nostro & ipsius Ecclesiæ bonum posse aut debere censuimus. Nec illud nos movere debet, quod sanctio ipsa & in ea contenta in Basiliensi Concilio edita, & ipso Concilio instante, à Biturice congregatione recepta & acceptata fuerunt, cum ea omnia translationem ejusdem Basiliensi Concilii per sacrum Eugenium Papam IV. etiam prædecessorem nostrum factam, à Basiliensi concilio abulato, seu potius innovata, quæ præfatum post hujusmodi translationem Concilium amplius appellari non merebatur, facta essent, ac propterea nullum robur habere poterint, cum tantum solum Rom. Pont. pro tempore existentem, super auctoritatem super omnia Concilia habentem, Conciliorum indicendorum, transferendorum, ac dissolvendorum plenum jus & potestatem a habere, ex clarè scripturæ testimonio, dictis sacrorum patrum, ac aliorum Romanorum Pontificum etiam prædecessorum nostrorum, sacrorumque causarum sententia manifestè constet: quorum aliqui contra placuit, reliqua vero utpote notoria, silentio prætere.

In Alexandrina enim Synodo Athanasio videm existente Felici Romano Pont. in eadem Synodo scriptum fuisse legitimum, Nicenam Synodum hanc esse, non debere absque Romano Pont. auctoritate Concilia celebrari. Neque nos latet etiam eundem Leonem Pontif. Ephesinam secundam Synodum ad Chalcedonen. translationem Martinum etiam Papam quintum præfatis in Concilio Senen. potestatem transferendi Concilium præfatum, ipsius Concilii mentione habita, de illa confessione ipsius Concilii mentionem habita, de illa Ephesinam quoque primam Synodum Chalcedonen. præced. eidem Leoni VI. Agathon VII. Hadriano VIII. Nicolao VIII. etiam Constantinop. Synodum Hadriano Romano Pont. prædecessoribus nostris maximum reverentiam præstitisse, eorundemque Pontif. in sessionibus & mandatis in factis conciliis per eos editis & factis reverenter & humiliter obtemperasse. Unde Damasus Papa & ceteri Episcopi

a Ludovicus XI. Francorum Rex per legatos missos ad Pium II. liberam Ecclesiæ & Pontifici regno obedientiam præstitit, abrogationem pragmatice sanctionis, & magna in Turcas auxilia pollicetur. Remus Senatus Parisiensis. Caguin. libro 10.

a Vnde facilius transierunt vnde Constantinus in translatione Pape & Conciliorum. Dominicus Jacobus de de Concilio, articulo 7. Petrus de Marea in libro de purgatione Concilii.

scopi Romæ congregati scribentes de Concilio Arimæno. Episcopis in Illyrico constitutis, præjudicium ali- quod per numerum Episcoporum Arimæni congregato- rum fieri non potuisse testantur: Quamquidem conficit Roman. Pontific. cæjus ante omnia decebat spectari de- cretum, talibus non præbuisse consensum, eundemque Leonem Pontificem universis Siciliæ Episcopis scriben- tem idem noluisse apparere: confluveruntque antiquo- rum Conciliorum Patres pro eorum que in suis Conci- liis gesta fuerunt corroborazione, à Romano Pontific. subscriptione, approbationemque humiliter petere & obtinere, prout ex Nicæna & Ephesina ac Chalcedonen. hujusmodi, & VI. Constantinopolitana & VII. eadem Nicæna, ac Romana sub Symmacho Synodis habitis ean- demque gestis, necnon in annali libro de Synodis manifestè colligitur, quòd etiam novissimè Constantinens. a Pa- tribus fecisse constat. Quam laudabilem consuetudinem si Bituricens. Basiliens. secuti fuissent, hujusmodi mole- stia proculdubio careremus.

Cupientes quoque hujusmodi negotium ad debitum finem perducere, ac tam vigore citationum hæcenus à no- bis & præfato Julio præde. effore ex abundantè emana- tarum, quam aliorum præmissorum, que ita notoria sunt, ut nulla valeant excusatione aut tergiversatione celari, etiam ex nostro pastoralis officio procedentes, omnesque & singulos tam juris quam facti defectus si qui forsitan in præmissis intervenerint, suppletos, ex certa nostra scientia & de Apostolicæ potestatis plenitudine eodem sacro approbante Concilio tenore præsentium præfatum pra- gmaticam sanctionem seu corruptelam, ejusque appro- bationem quomodolibet emanatam, omniaque & sin- gula decreta, capitula, statuta, constitutiones sive ordi- nationes in eodem quomodolibet contentas, seu etiam insertas, ac ab aliis prius editas, necnon consuetudines, stylum, usus, sive potius abusum, ex ea in hanc usque diem quomodolibet emanatos, seu observatos, nullius roboris vel momenti fuisse & esse decernimus & decla- ramus. Necnon ad abundantiore cautelam eandem Bituricensem sanctionem sive corruptelam, ejusque appro- bationem tacitam vel expressam, ut præfatur, & in ea contenta omnia & singula etiam inserta quæcunque revocamus, cassamus, abrogamus, irritamus, annullamus, ac damnamus, & pro infectis, revocatis, cassatis, ab- rogatis, irritatis, annullatis, & damnatis haberi volumus, decernimus, & declaramus. Et cum de necessitate salu- tis existat, omnes Christi fideles Romano Pontifici b subesse, prout divina scriptura & sanctorum Patrum testi- monio edocemur, ac constitutione sceli. mem. Boni- facii Papæ VIII. similiter prædecessoris nostri, que in- cipit, Vnam sanctam, declaratur, pro eorundem fidelium animarum salute, ac Rom. Pontif. & hujus sanctæ sedis suprema auctoritate & Ecclesiæ sponse suæ unitate & potestate, constitutionem ipsam sacro præsentis Con- cilio approbante innovamus & approbamus, sine tamen præjudicio declarationis sanctæ mem. Clementis Papæ V. que incipit, Meruit. Inhibentes in virtute sanctæ obe- dientiæ, ac sub penis & censuris infra dicendis omnibus & singulis Christi fidelibus, tam laicis quam clericis, secularibus, & quorumvis ordinum etiam medicantium regularibus, & aliis quibuscunque personis, ejusqueque status, gradus, & conditionis existant, etiam sanctæ Ro- manæ Ecclesiæ Cardinal. Patriarchis, Prælatibus, Archi- episcopis, Episcopis, & quibusvis aliis Ecclesiasticis vel mundana, vel quavis alia dignitate fulgentibus, omni- busque aliis & singulis Prælatibus, clericis, capitulis & con-

ventibus secularibus, & ordinum prædictorum regularibus, etiam monasteriorum Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Comitibus, Principibus, Baronibus, parlamentis, officialibus etiam Regiis, iudicibus, advocatis, notariis & tabelionibus Ecclesiasticis vel secularibus, & quibusvis aliis personis Ecclesiasticis regularibus & secularibus, ut præfatur, quæcunque dignitate fulgentibus, in præ- fato Regno Franciæ, Delphinatu, & ubicunque prædicta pragmatica directè vel indirectè, tacite vel expresse vi- gerei, quomodolibet existentibus vel pro tempore futuri- tis, ne de cætero præfata pragmatica sanctione, seu potius corruptela, quomodolibet ex quavis causa, tacite vel expresse, directè vel indirectè, aut quovis alio quæ- sito colore vel ingenio, in quibuscunque actibus judicia- libus vel extrajudicialibus uti, seu etiam eam allegare, vel secundum eam judicare, aut quovis actus judiciales vel extrajudiciales secundum dictam pragmaticam tenorem vel capitula in ea contenta per se vel alium seu alios nul- latenus facere præsumant, aut per alios fieri permittant, seu mandent, nec præfatum pragmaticam sanctionem aut in ea contenta capitula seu decreta ulterius in domi- bus suis, aut aliis locis publicis vel privatisteneant, quinimò illam ex quibusvis Archiviis etiam Regiis, seu ca- pitularibus & locis prædictis infra sex menses à data præ- sentium computandos deleant, seu deleri faciant, sub majoris excommunicationis lætæ sententiæ, necnon quo- ad Ecclesiasticas & regulares personas prædictas, omni- um etiam Patriarchalium, metropolitanarum & aliarum cathedralium Ecclesiarum, monasteriorum quoque & Prioratuum etiam conventualium, & quarumcunque dignitatum, aut beneficiorum Ecclesiasticorum secularium & quorumvis ordinum regularium, privationis, & inhabilitatis ad illa in posterum obtinenda, quo verò ad seculares præfata excommunicationis, necnon amissio- nis quorumcunque feudorum tam à Romana quam alia Ecclesia ex quavis causa obtentorum, ac etiam inhabili- tatis ad illa in posterum obtinenda, inhabilitatisque ad omnes & singulos actus legitimos, quomodolibet faci- endos, infamiamque ac criminis lætæ majestatis in jure ex- pressis penis eo ipso & absque ulteriores declaratione per omnes & singulos prædictos, si (quod absit) contrafe- cerint, incutendis, à quibus vigore ejusqueque facultatis, ac clausularum etiam in confessionalibus quibusvis personis sub quibusvis verborum formis concessis con- tentarum, nisi à Rom. Pont. canonicè intrante vel alio ab eo ad id in specie facultatem habente, præterquam in mortis articulo constituti, absolvi nequeant.

Paulus Tertius.

Ecclesia in assillu & maxime turbata Christiana reipublica re- bus presentissimum remedium ex Conciliorum æcumenicorum in- dictione experta est.

CAP. II.

Majores nostri sapientia admirabili & sanctitate præ- diti sæpe in summis Christianæ reipublicæ pericu- lis remedium optimum atque opportunissimum æcu- menica Concilia, & Episcoporum generalis conventus adhibuerunt. Ex diplomate indictionis Tridentini Concilii. Cal. Junii 1542.

Pius IV.

Conciliorum canones interpretantur & confirmantur Pontificis maximi declaratione.

CAP. III.

Sicut ad sacrorum Conciliorum decreta ac canones auctoritas atque confirmatio Apostolicæ sedis & debet & solet accedere, ita si qua super eis exorta sit dubitatio, ejusdem sedis iudicio & declaratione tollenda est,

a Pragmatica sanctionis abolitio, ejusque sequentium pena.

a Vide Nicolaum Sanderum lib. 7. de visibili monarchia, ubi agit de Const. Constantinensi pag. 540. b Les Epist. &c. ad Anast. in sin. Gelas. in Epist. ad Episcopos Dardania Nicol. I. in Epist. ad Michaelen. Innoc. III. serm. de consec. Pontific. Bonifac. VIII. in extravag. iii. de major. & obed.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Idem.
Concilio decreta non prius rata & firma habentur quam eis accesserit Pontifici maximo confirmatio, cuius est ea & mandare & declarare, tum sancte interpretari. Idq. unico Concilio Tridentini exemplo ex antiquo Ecclesiastica iurisdictionis ritu probare licet.

CAP. IV.

Benedictus a Deus, & pater Domini nostri Iesu Christi, pater misericordiarum, & Deus totius consolationis: qui respicere dignatus Ecclesiam suam sanctam, tot procellis & tempestatibus agitatum atque vexatam, & gravius indies laborantem, apto tandem ei subvenit, optatoque remedio. Ad plurimas & perniciosissimas hereses extirpandas, ad corrigendos mores, & restituendam Ecclesiasticam disciplinam, ad pacem & concordiam Christiani populi procurandam, indictum jam pridem in civitatem Tridentinam œcumenicum & generale Concilium b à piæ memoriæ Paulo III. prædecessore nostro, & sessionibus aliquot habitis ceptum fuerat. Ab ejus autem successore Julio in eandem urbem revocatum, post alias sessiones celebratas, variis impedimentis & difficultatibus obstructis, ne tum quidem peragi poterat. Ita que diutius intermissum fuerat, non sine maximo mœrore piorum omnium, cum quotidie magis Ecclesia ejusmodi remedium imploraret. Nos autem post susceptum sedis Apostolicæ regimen, tam necessarium ac salutare opus, sicut pastoralis sollicitudo monebat, divinx misericordiæ fiducia perficere aggressi, adjuvi pio studio charissimi in Christo filii nostri Ferdinandi Romanorum Imperatoris electi, & aliorum Christianorum Regum, Rerumpublicarum, ac Principum, tandem consecuti sumus, quod nec diurnis nec nocturnis curis laborare destitimus, quodque à patre luminum assidue precati sumus. Cum enim eam in urbem undique ex Christiani nominis nationib. convenisset nostris convocata literis, & sua etiam ipsorum pietate excitata Episcoporum & aliorum insignium Prælatorum maxima, & œcumenico Concilio digna frequentia, præter plurimos alios pios, & sacrarum literarum scientia, diviniq. & humani juris cognitione præstantes viros, præsentibus ipsi Synodo sedis Apostolicæ legatis, nobis adeo Concilii libertati faventibus, ut etiam de rebus sedi Apostolicæ propriæ reservatis liberum ipsi Concilio arbitrium per literas ad legatos nostros scriptas ultro permiserimus, quæ de sacramentis, & aliis rebus, quæ quidem necessariz vixæ sint, tractanda, definienda, & statuenda restabant, ad confutandas hereses, ad tollendos abusus, & emendandos mores à sacrosancta Synodo summa libertate diligentiaque tractata, & accuratè ac maturè admodum definita, expliata, statuta sunt. Quibus rebus perfectis Concilium tanta omnium qui illi interfuerunt concordia peractum fuit, ut consensum eum planè à Domino effectum fuisse constiterit, idque in nostris atque omnium oculis valdè mirabile fuerit. Pro quo tam singulari Dei munere supplicationes statim in alma hac urbe indicimus, quæ magna Cleri & populi pietate celebratz fuerunt, laudesque & gratias divinz majestati merito persolvendas curavimus, cum ejusmodi Concilii exitus spem magnam & prope certam attulerit, fore ut majores in dies fructus ad Ecclesiam ex ipsius decretis, constitutionibusque perveniant. Cum autem ipsa sancta Synodus pro sua erga sedem Apostolicam reverentia, antiquorum etiam Conciliorum vestigiis in hærens, decretorum suorum omnium, quæ nostro & prædecessorum nostrorum tempore facta sunt, confirmationem c à nobis petierit, decreto de ea re in publica sessione facto. Nos ex legatorum literis prius, deinde post reditum eorum ex iis quæ Synodi nomine diligentè retulerunt,

postulatione ipsius Synodi cognita, habita super hac re cum venerabilibus fratribus nostris S.R.E. Cæ. de celebratione matura, sanctique Spiritus in primis auxilio intercedente, cum ea decreta omnia catholica, & populo Christiano utilia ac salutaria esse cognovissemus, vobis omnipotentis laudem de eorundem fratrum nostrorum consilio & assensu, in Consistorio nostro secretissimo omnia & singula auctoritate Apostolica hodie credidimus; & ab omnibus Christi fidelibus suscipiendam esse decrevimus: sicut harum quoque sessionum tenore ad clariorem omnium notitiam confirmari, suscipi observarique decernimus. Mandamus autem virtute sanctæ obedientiz, & sub penis à sacris canonibus constitutis, aliisque gravioribus, etiam privationis arbitrio nostro infligendis, universis & singulis venerabilibus fratribus nostris, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis quibuscumque Ecclesiarum Prælatibus, quorundemque status, gradus, ordinis, & dignitatis sint, etiam Cardinalatus honore præfulgeant, ut eadem decreta & statuta in Ecclesiis suis, civitatibus & diocesis in obsequio & extra iudicium diligenter observent, & libenter quicquidque suis, ad quos quomodolibet pertinet, non libenter faciant observari, contradictores quolibet contumaces per sententias, censuras, & penas Ecclesiasticas, etiam in ipsis decretis contentas, appellacionibus postposita compescendo; invocato etiam, si oportuerit, brachii secularis auxilio. Ipsum vero charissimum filium nostrum Imperatorem electum, ceterosque Reges, Principes, ac Principes Christianos monemus, & precesse misericordiz Domini nostri Iesu Christi obtestamur, ut qua pietate Concilio per omnes susceperunt, eadem pietate, ac pari studio divini honoris, & populorum suorum salutis causa, pro sedis quoque Apostolicæ, & sacre Synodi reverentia ad eundem Concilii exequenda & observanda decreta prælati, cum quocumque fuerit, auxilio & favore suo adhibeant, neque adversum eum ac salutari Concilii doctrinæ opinionibus a populo nationis suæ recipi permittant, sed eas penitus irritent. Ad vitandum præterea pervertendum & cavendum quæ oriri possent, si unicuique liceret proptè et libertatem decreta Concilii commentarios & interpretaciones sub edere; Apostolica auctoritate inhiibemus omnibus, tam Ecclesiasticis personis quocumque, tam laicis, conditionibus, & gradus, quam laicis quocumque honore & prestate præditis, Prælati quidem sub benedicti imperialis Ecclesiæ, aliis vero quocumque fuerint sub curam commendationis late sententiæ penis, ne quæ sine autoritate nostra audeat ullos commentarios, præfatos autem litteras, scholia, ullumve omnino in præmissis generis finem, scholia, ullumve omnino in præmissis generis finem, per ipsius Concilii decretis quocumque modo edere, aut quicquam quocumque nomine, eorum sub preterito majoris decretorum corroborationis vate executionis aliove quaesito colore statueret. Sicuti vero in eis aliquod obcurius dictum & statutum fuisse, tamq. ob casum interpretationis aut decisione aliquæ egressum fuerit, aliena præteritione aut decisione aliquæ egressum fuerit, ad sedem videlicet dat ad locum quem Dominus elegerit, ad sedem videlicet Apostolicam, omnium fidelium magistram, cuius auctoritatem etiam ipsa sancta Synodus tam reverentè agnovit. Nos enim difficultates & controversias si quæ ex decretis ortæ fuerint nobis declarandas, quocumque modo ipsa quoque sancta Synodus decreta referamus, præcipimus, sicut ea de nobis merito confisa est, omnium prout clarum necessitatibus, ea ratione que commodior nobis visa fuerit, providere. Rom. 7. Cal. Febr. 1564.

TITVLVS VIII.
 DE CELEBRATIONE MISSARVM
 & Sacramento Eucharistiz, & divinis officijs.

a 2. Corinth. 3. b à Pio IV. tandem in Tridentina civitate confirmatum & absolutum fuit die Mercurii, 26. Januar. anno 1564. c Sess. 25. cap. ultimo.